

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců Mgr. Daniely Zemanové, JUDr. Barbary Pořízkové, JUDr. Michala Mazance a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **CH. V.**, zastoupeného JUDr. Alexandrem Belicou, advokátem se sídlem Smetanovo nám. 7, Moravská Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 10. 2005, č. j. OAM-1851/VL-10-12-2005, ve věci mezinárodní ochrany, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 18. 7. 2007, č. j. 61 Az 125/2005 – 21,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci stěžovatele, JUDr. Alexandru Belicovi, advokátovi se sídlem Smetanovo nám. 7, Moravská Ostrava, **s e p ř i z n á v á** odměna za poskytnutou právní službu ve výši **4 800 Kč**. Tato částka bude uhrazena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností napadá v záhlaví označený rozsudek Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán“), ze dne 6. 10. 2005, č. j. OAM-1851/VL-10-12-2005, jímž byla zamítnuta jeho žádost o udělení azylu dle ust. § 16 odst. 1 písm. k) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), jako zjevně nedůvodná.

Vzhledem k okolnosti, že v dané věci se jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany (dříve ve věci azylu), Nejvyšší správní soud se ve smyslu ust. § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), nejprve zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS.

Podle tohoto usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech mezinárodní ochrany je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. V zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je pak nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje – v mezích kritérií přijatelnosti – v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Ve včas podané kasační stížnosti napadl stěžovatel shora uvedený rozsudek krajského soudu z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 písm. a) až e) s. ř. s., bez jejich bližší konkretizace. V doplnění kasační stížnosti ze dne 14. 1. 2008 ustanovený zástupce stěžovatele uvedl, že ačkoliv mu stěžovatel neposkytl potřebnou součinnost, doplňuje kasační stížnost následovně. Krajský soud v napadaném rozsudku nesprávně posoudil právní otázky na základě provedených důkazů, dle kterých ustálil skutkový stav zjištěný a vyplývající ze spisu a z rozhodnutí správního orgánu. Další důvody nejsou zástupci známé. Stěžovatel tvrdí, že krajský soud nebral zřetel na to, že nemůže žít v zemi původu bez obav. Utrpí značnou újmu ve svých právech, bude-li nucen opustit Českou republiku a vrátit se na Ukrajinu. Hrozí mu vážné nebezpečí, protože může být pronásledován mafí, která mu vyhrožuje, že nevrátí půjčených 2 000 USD, zabaví mu jeho byt a ublíží jeho rodině. Mafie jej obtěžuje i v České republice. Z protokolu o pohovoru je zřejmé, že v zemi původu pracoval 5 let jako traktorista, 14 let byl dělníkem. Od roku 2002 pracoval jako dělník v České republice, pak se několikrát vrátil na Ukrajinu. Do České republiky opět přicestoval v roce 2004 a od té doby zde žije a pracuje. Je ženatý, má 2 vyživovací povinnosti. Je pravdou, že po vydání rozhodnutí o správním vyhoštění ze dne 22. 9. 2005 usiloval o legalizaci pobytu v České republice, a i přes stanovení doby k vycestování do 28. 9. 2005 zde zůstal. Na území České republiky má vážnou známost, což mívá prokázat. Podle názoru stěžovatele se měl krajský soud zabývat posouzením právní argumentace stěžovatele uvedené v žalobě, což z odůvodnění rozsudku není patrné. Krajský soud se též dostatečně nezabýval tvrzeními stěžovatele v protokolu o pohovoru. Proto se domnívá, že krajským soudem provedené posouzení rozhodnutí správního orgánu je po právní stránce nezákonné. Stěžovatel dále namítá hmotněprávní nedostatky rozhodnutí správního orgánu zřejmě podle zákona o azylu. Tvrdí, že se obává o svůj život, pokud by se vrátil do země původu. Na Ukrajině je ohrožený velmi na životě. Podle čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod nikdo nesmí být mučen nebo podrobován nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestu. Vyhoštění stěžovatele může způsobit problémy, protože v jeho případě existují prokazatelné důvody k obavě, že na Ukrajině může být vystaven také reálnému riziku mučení nebo podrobený nelidskému a ponižujícímu zacházení. Pak se tam nemůže obrátit ani na policii. Nelze po něm požadovat, aby se sám a dobrovolně vystavil perzekuci, aby mohl lépe prokázat své obavy z pronásledování. Stěžovatel se dovolává čl. 53 Příručky o postupech a kritériích pro určování právního postavení uprchlíků, podle kterého se může stát, že žadatel byl podroben různým opatřením, které samy o sobě ještě nepředstavují pronásledování – diskriminaci, ale jsou v některých případech spojena s dalšími zápornými faktory jako nejistota v zemi původu. V této situaci může opodstatněně dojít k pronásledování. S ohledem na výše uvedené stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Po zvážení obsahu kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že ji nelze považovat ve smyslu ust. § 104a s. ř. s. za přijatelnou, tj. za podstatně přesahující vlastní zájmy stěžovatele.

Na tomto místě považuje Nejvyšší správní soud za nezbytné poznamenat, že kasační stížnost stěžovatele je v řadě ohledů kusá a trpí i nedostatky po jazykové stránce, zejména pokud jde o její celkovou srozumitelnost, a to i přes skutečnost, že doplnění kasační stížnosti, ve kterém se nachází jednotlivé kasační námítky, bylo podáno ustanoveným zástupcem stěžovatele. I přesto však v ní lze najít stížní námítky, k nimž Nejvyšší správní soud uvádí následující.

Zásadní stížní námitka stěžovatele spočívá v tom, že tento je přesvědčen, že splňuje podmínky pro udělení azylu podle ust. § 12 zákona o azylu a v této souvislosti namítá, že se krajský soud nezabýval jeho tvrzeními a dalšími skutečnostmi, které se týkaly jeho obavy z pronásledování mafií a dalšími, dle jeho názoru, azylově relevantními skutečnostmi. S touto otázkou, tj. otázkou vztahu rozhodování dle ust. § 16 zákona o azylu a dle ust. § 12 téhož zákona, se Nejvyšší správní soud již dostatečně vypořádal ve svém rozsudku ze dne 15. 10. 2003, č. j. 1 Azs 8/2003 - 90, www.nssoud.cz. Z výše citovaného rozhodnutí vyplývá, že pokud v řízení o udělení mezinárodní ochrany vyplyne některá ze skutečností taxativně uvedených v ust. § 16 zákona o azylu, pak správní orgán bez dalšího žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítne jako zjevně nedůvodnou. Rozhodne tedy konečným způsobem ve věci, aniž by v řízení zjišťoval existenci některého z důvodů pro udělení azylu podle ust. § 12 téhož zákona. Zamítnutí žádosti o udělení azylu jako zjevně nedůvodné podle ust. § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu tedy znamená, že neproběhlo dokazování ke zjištění existence důvodů pro udělení azylu podle ust. § 12 citovaného zákona. Krajský soud následně posoudí toliko, zda si správní orgán opatřil dostatek důkazů, na jejichž základě zjistil přesně a úplně skutkový stav věci, a zda je vyhodnotil v kontextu platné právní úpravy, a to ve vztahu k ust. § 16 odst. 1 písm. k) citovaného zákona (shodně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2004, č. j. 4 Azs 35/2003 - 71, www.nssoud.cz). A protože skutečnosti předvídané shora citovanými rozhodnutími nastaly i v tomto případě, neboť v řízení o mezinárodní ochraně bylo zjištěno, že stěžovatel podal žádost o udělení mezinárodní ochrany s cílem vyhnout se hrozícímu správnímu vyhoštění, ačkoliv mohl o mezinárodní ochranu požádat dříve, nebylo povinností správního orgánu zjišťovat existenci některého z důvodů pro udělení azylu podle ust. § 12 zákona o azylu a krajský soud byl povinen přezkoumat napadené rozhodnutí toliko v rozsahu, jenž je uveden výše. V této souvislosti je též vhodné připomenout vlastní žalobní tvrzení stěžovatele, které se omezilo toliko na to, že stěžovatel uvedl, že o azyl v České republice žádá, protože odmítl pracovat pro ukrajinskou mafii, vyhrožují mu a jeho příbuzným fyzickým násilím.

S ohledem na výše uvedené shledal Nejvyšší správní soud námitku stěžovatele, týkající se obav z možného pronásledování ze strany ukrajinské mafie, za bezpředmětnou. I přesto však Nejvyšší správní soud poukazuje na svůj rozsudek ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 7/2003 - 60, www.nssoud.cz, v němž zdůraznil, že „žádost o azyl, jejímiž jedinými důvody jsou toliko potíže se soukromými osobami (s tzv. mafií) v domovském státě, je podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona o azylu zřejmě bezdůvodná a to tím spíše, pokud žadatel podal žádost o azyl až po delším pobytu v České republice a po policejní kontrole, což svědčí tomu, že důvodem žádosti nebyly problémy žalobce se státními orgány domovského státu, ale toliko snaha o legalizaci pobytu v České republice.“

Nejvyšší správní soud považuje za nezbytné v této věci rovněž zmínit svůj rozsudek ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54, www.nssoud.cz, týkající se účelovosti podání žádosti o azyl poté, co stěžovateli pro nelegální pobyt na území České republiky hrozilo správní vyhoštění.

K námitce stěžovatele týkající se čl. 53 Příručky k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků vydané Vysokým komisařem OSN v Ženevě, společně s tvrzením stěžovatele o porušení čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a o vážné známosti v České republice, Nejvyšší správní soud s ohledem na ust. § 109 odst. 4 s. ř. s. nepřihlédl, a to pro jejich novost (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2004, č. j. 1 Azs 34/2004 - 49, publikovaný pod č. 419/2004 Sb. NSS).

Ze shora uvedeného vyplývá, že ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu tak poskytuje dostatečnou odpověď na všechny námitky podávané v kasační stížnosti. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

S ohledem na výše uvedené shledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost nepřijatelnou, a proto ji podle ust. § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl.

Stěžovatel podal návrh, aby kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek dle ust. § 107 s. ř. s. O tomto návrhu Nejvyšší správní soud nerozhodl, neboť kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany je vybavena odkladným účinkem *ex lege* (ust. § 32 odst. 5 zákona o azylu).

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s ust. § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Stěžovateli byl pro toto řízení před soudem ustanoven zástupcem advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (ust. § 35 odst. 8, ve spojení s ust. § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokátovi částkou 2 x 2100 Kč za dva úkony právní služby – převzetí a příprava věci a písemné podání soudu týkající se věci samé, a 2 x 300 Kč na úhradu hotových výdajů, v souladu s ust. § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. b) a d) a § 13 odst. 3 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, celkem 4 800 Kč. Ustanovenému zástupci se tedy přiznává náhrada nákladů řízení ve výši 4 800 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 1. dubna 2008

JUDr. Radan Malík
předseda senátu